

OPREMA ZA GORE IN STENE

BINE MLAČ

V Planinski založbi Slovenije je kot 198. publikacija sredi aprila izšla zajetna, več kot 400 strani debela knjiga **Bineta Mlača** »Oprema za gore in stene«, v kateri je opisano, predstavljeno, priporočeno ali odsvetovano, analizirano in zgodovinsko podprto malone vse, kar potrebuje obiskovalec gorskega sveta na poteh v ta svoj svet. V knjigi ni samo naštevanja, ampak je ob vsakem predmetu, ki bi prišel prav pri hoji, plezanju, smučanju in drugačnem odkrivanju gorske narave, ovrednoteno prav vse. Najprej so opisani materiali, potem po vrsti in nadrobno vse, kar bi utegnil potrebovati gornik na svojih poteh, oblačila, pokrivala in prevleke, obuvala, oprema za taborjenje in bivakiranje, vsakršna tehnična oprema od nahrbtnikov in čelad do najrazličnejših klinov, prižem in drugih varovalnih priprav, zaščitna oziroma varnostna oprema od očal in čelnih svetilk do zaščitnih krem ter plazovnih žoln in lopat, smučarska oprema ter druga oprema, kot so, na primer, fotoaparati in daljnogledi, topografske karte in vodniki, pa tudi sredstva za zveze in prenosne postelje. Vsako od teh poglavij je še posebej natančno razčlenjeno: v poglavju o oblačilih, pokrivalih in prevlekah so, na primer, opisani anoraki in puhasta oprema, hlače, jopice in puloverji, spodnje perilo, gamaše, rokavice in nogavice ter pokrivala. Na koncu knjige so navedeni še sezname opreme za vsakršne planinske potrebe.

Vsak od predmetov, opisanih v tej knjigi, je predstavljen s čimveč zornih kotov, opisani so predvsem vsi materiali, iz katerih so predmeti izdelani, njihove dobre in slabe strani, avtor razloži obnašanje vsakega materiala posebej in tudi, na kaj naj bo pozoren kupec, ko se odloči za nakup novega kosa svoje planinske opreme.

Za pokušino z dovoljenjem založnika ponatiskujemo iz Mlačeve knjige o opremi za gore in stene nekoliko skrajšano poglavje o anorakih, ki so vsekakor pomemben del planinske opreme, in hkrati planinskim obiskovalcem v branje toplo priporočamo to v planinski knjižnici skoraj nepogrešljivo knjigo. (Op. ur.)

ANORAKI

Anorak je nepremočljiva športna vetrovka z oglavnico (kapuco). Ponavadi jo oblečemo tisti trenutek, ko se v gorskem svetu začne nekaj dogajati: ko zapiha hladen veter, ko začne močno snežiti, ko se pripravljamo na bivakiranje itn. Med gornškimi oblačili predstavlja tretjo ali zunanjo plast čebulnega sestava (sistema). Toda pravilo za izdelovalce je še naprej isto: anorak za gore oziroma športna vetrovka naj bo zaščitno oblačilo v skladu z namenom.

Če se torej vprašamo, kdo vse potrebuje anorak, ugotovimo, da so to planinci, alpinisti, športni plezalci, odpravarji in smučarji, skratka, obiskovalci gora. Vsi ti

namreč dobršen del prostega časa, seveda če niso poklicni gorski vodniki ali učitelji smučanja, prebijejo na prostem, v gorski naravi.

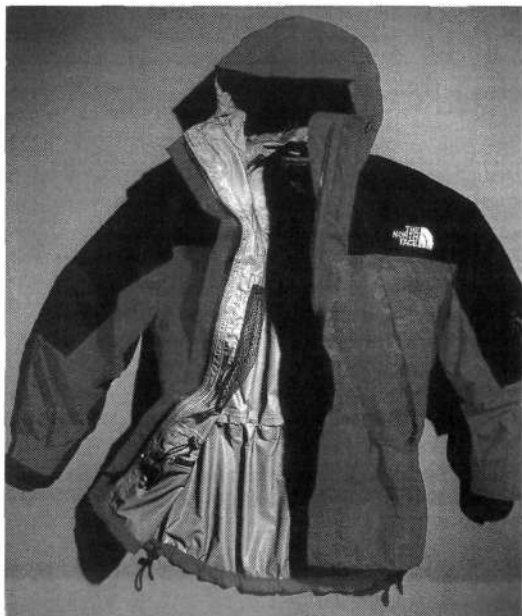
Slehera gornška dejavnost, ki je rekreativno ali športno obarvana, ima svoje značilnosti, ki jih upoštevamo, ko izbiramo ustrezen anorak. Vsi standardi za gorniško opremo se prilagajajo ožjemu namenu: v Evropi EN, v Kanadi MEC (Mountain Equipment Co-operative) itn. Če izdelek pri dodatni namenskosti ne ogroža varnosti uporabnika, standard v mejah tolerance dopušča tudi prekoračitve, toda ne zavezuje izdelovalca. Nemci taki prekoračitvi nekoliko zavito rečejo varnostna rezerva, čeprav imata ti besedi dvojni pomen.

Današnji sistem oziroma sestav oblačenja obiskovalcev gora je glede strogih meril za izdelovalce in priporočil oziroma nasvetov za kupce po vsem zahodnem svetu dokaj dobro znan in utečen. Skratka, izdelovalci ga morajo poznati, uporabniki pa naj bi ga poznali.

KAKŠNI ANORAKI ZA KATERE NAMENE

Med izdelovalci je že nekaj časa v veljavi splošno sprejeto grupiranje anorakov po standardu EN (nalepke, katalogi itn.) – in tudi hlače:

- visoko zmogljiv funkcionalni anorak za odpravarstvo (Alpine Expedition System), npr. iz dvoplastnega gore-texa;
- za skrajno zahtevne razmere v Alpah (Alpine Extreme System) – zimski vzponi, ledno plezanje, kombini-

The North Face je že ena od vrhunskih znamk, anoraki s to oznako so gotovo vredni svojega denarja.

rani vzponi: čim lažji in čim trpežnejši anorak, npr. iz triplastnega ripstop goretexa;

- za vse vste gornjskih tur (Alpine Performance System): funkcionalen, zelo lahek in trpežen anorak, npr. iz dvoplastnega ripstop goretexa;

- za gorsko popotništvo in pohodništvo v prostem času (Alpine Outdoor System): velike dihalne sposobnosti, čim manjša teža in prostornina, npr. dvoplastni goretex; neprepustnost zoper močo in veter naj bi bila čim boljša;

- za vse oblike oziroma zvrsti plezanja (Climbing System): funkcionalen, čim bolj lahek anorak, ki naj ne bi oviral pri gibanju.

Dodajmo povedanemu še kanček zgodovine. Beseda anorak izvira iz eskimske besede anora in pomeni krzen plašč oziroma vetni jopič z oglavnico. Njega dni so kopenski Eskimi takšen anorak oblačili tesno čez glavo, obmorski pa so ga zapirali od spredaj. Da bi na primer pri – 40 stopinjah Celzija omogočal celodnevno bivanje na prostem in da ne bi prepuščal dragocene toplote, so za šivalno nit uporabljali živalske kite. Te v vlagi nabreknejo in zatesnijo najmanjšo vrzel, pri nizkih temperaturah pa se skrčijo. Danes so starodavne anorake zamenjale puhovke z naravnimi ali sintetičnimi polnili.

Težko je točno reči, kdaj so se pojavili prvi anoraki. Na fotografijah iz prve polovice dvajsetih let jih vidimo na nekaterih tedanjih vodilnih alpinistih (npr. **Emil Solleder** iz Monakovega). Takrat so jih izdelovali iz gosto tkanega platna. Nemara so jih še pred tem uporabljali v ameriški vojni mornarici, kjer se že leta 1917 na teh anorakih omenja zadržka. Uporabnik ga je potegnil čez glavo, nakar ga je podobno kot pri čevlju povezal s tanko vito vrvico (podložen in rahlo razprt V izrez). Iz starih virov je mogoče razbrati, da so ga posamezniki impregnirali s čebeljim voskom. Prišita oglavnica, ki je posnemala značilne kape kapucinov, je sicer ščitila pred dežjem in snegom, ni pa bila predvidena za veter.

Sodoben anorak je prirejen za različne vremenske in terenske razmere, ki so lahko ugodne ali (tudi skrajno) neugodne. Podobno je z materiali, iz katerih je anorak sešit. Od tod delitve v ožjem in širšem smislu, ki jih terjaajo standardi za gornjsko opremo.

NEKAJ OSNOVNIH NAPOTKOV

Nikakor naj vas ne zapelje (pre)majhna teža anoraka, ki ima za zdaj še vedno svojo tehnološko kritično maso. Ni lažjih ali še lažjih anorakov, je le teža z majhnimi odmiki navzgor ali navzdol. Spodnja meja pri lahkem anoraku naj ne bi bila pod 500 g, prostornina v vrečki naj ne bi zajemala manj kot 0,5 l (firma Patagonija je izdelala le 225 g težak anorak, a je le za kratkotrajno močo).

Vodoneprepustnost ali nepremočljivost za zunanjo močo je nekakšen tehnološki dvorezni meč. Zaradi suhega ali toplega vetra na ledeniku, med dolgotrajnimi nalivi z vetrom v sunkih, pri skrajno nizkih temperaturah, pa tudi pri podhlajenem človeku bi s poglobljeno tehnično razlago razkrili številna protislovja in pomanjkljivosti v delovanju sodobnih dihalnih materialov.

Pritisk 0,13 bara (vodni stolp, visok 13.000 mm na površini kvadratnega metra) pomeni popolno neprepustnost za vodo. Kar sedem izmed enajstih vodilnih izdelovalcev na svetu s svojimi materiali dosega 10.000 mm, čeprav so v katalogih te številke mnogo manjše. Tehnologi jih zaradi najugodnejšega (optimalnega) delovanja v obeh smereh, se pravi prepuščanja molekul znoja in zapiranja vdora molekulam vode in fizikalno-kemijskega delovanja (ne)prepustnih mikroopen uvršča v zgornji razred zelene neprepustnosti že pri 7000 mm. Problem se kaže tudi v toplotni izolaciji.

Dihalne sposobnosti, s katerimi je v tesni povezavi hitrost odvajanja notranje vlage pri sintetičnih materialih, različni izdelovalci merijo po treh doslej znanih načinih. Najpogostejše se definira kot količina odvedenega znoja, podanega v gramih na kvadratni meter v 24 urah. Rezultat je odvisen od zunanje in notranje temperature ter od dihalnih sposobnosti materiala (npr. dvoplastni goretex v določenih merilnih pogojih vleče notranjo vlago navzven za 23,7% hitreje kot triplastni).

Tehnologija iz druge roke v najboljšem primeru zastaja vsaj za eno stopničko za tehnologijo izdelovalca-izumitelja. Ta trenutek najboljši materiali za anorake oziroma vetrovke, ki podlegajo strogi tehnološki kontroli, so iz tovarn izdelovalca Gore (ZDA). Če naletite na označbe Made in Korea, China ali Taiwan, se pri tekstilnih izdelkih odločite takole: Taiwan, Korea (Južna) in šele na koncu China.

Člani A, to se vas tiče! ✓ *obvestila*

Vse več članov Planinske zveze Slovenije oziroma planinskih društev, ki so članice PZS, ugotavlja, da je članstvo A vsestransko koristno za tiste gornike, ki veliko hodijo po gorah, tudi po tujini, in ki hočejo biti hkrati dobro seznanjeni z dogajanjem na planinskem področju. Ob drugih ugodnostih, ki jih imajo kot člani A, je v to članarino vključena tudi naročnina na Planinski vestnik, za katerega članom A posebej ni treba plačevati niti tolarja, saj je naročnina vključena v članarino A. Tako se zdaj dogaja, da prihajata v eno družino, v kateri sta dva člana A, dva izvođa naše revije. V pisarni Planinske zveze Slovenije svetujejo: ker večini družin vendarle nista potrebna dva izvođa, naj bi enega, če se seveda tako odloči, podarila svojem planinskemu prijatelju ali znanцу in njegov naslov sporočila PZS (Dvorčakova 9, 1000 Ljubljana, ali po telefonu), da bi ga iz tiskarne neposredno pošiljali novemu bralcu.

Članstvo A je od letošnjega leta denarno karseda ugodno: medtem ko je letna članarina za članstvo B 1400 tolarjev in imajo zanj člani popuste pri prenočevanju v planinskih kočah ter so neugodno zavarovani za primer invalidnosti ali neugodne smrti v času, ko se ukvarjajo s planinsko dejavnostjo, imajo člani A poleg vseh teh ugodnosti (za 6000 tolarjev letne članarine) še 12 števil Planinskega vestnika (letna naročnina znaša 4500 tolarjev), 50 odstotkov višje zavarovalne vsote pri neugodnem zavarovanju, pokrite stroške za reševanje v evropskih gorah (do 5000 mark) in brezplačen izvod koledarja akcij PZS.

Pri nakupu je treba paziti na kup podrobnosti, ker je cena za ta del planinske opreme vendarle precej visoka.

Problem zase je nov izdelek kot plod lastnega znanja, ki tekmuje na trgu in se šele polagoma uveljavlja. Štejejo izkušnje tistih izdelovalcev, ki jih premorejo, resni strokovni preizkusi ter odziv tržišča. Reklama je pač samo reklama, kar je razvidno tudi iz vseh zapeljivih katalogov.

VRSTE ANORAKOV

Navaden, lahki, (ne)dihajoči anorak – Nekateri mu pravijo vetrovka, drugi omenjajo povrhnjico, vendar ta beseda ni dovolj natančna glede razlage njegove uporabe. Seveda obstajajo tudi vetrovke, ki so zgolj za veter. Kakorkoli že, za zdaj beseda anorak pomeni, da je namenjen za dejavnosti na prostem, v gorski naravi, za izlete po sredogorju, poleti ga imamo s seboj na izletih v gorah do 2000 m.

- Anorak naj bi segal do meč, približno 15 cm od kolen navzgor.
- Je izredno lahek, enoplasten, običajno iz poliamidov, podložen z odmično mrežico zaradi notranje vlage. Druge rešitve, kot je na primer prišita lahka podloga iz flisa, gosto tkana volnena tkanina, tudi tako imenovana flanela, ne igrajo nobene vloge, razen v močnejšem, hladnem vetru.
- Prenesel naj bi vsaj 3 do 4 ure hoje po srednje močni moči. Njegova vodoneprepustnost je okoli 2000 mm stolpca vode. Izplača se potruditi in priti do stvarnih podatkov o neprepustnosti za veter, kar je zlasti pomembno pri podatku, da material zdrži 2000 mm visok stolpec vode. Običajno takšen anorak na hladnem vetru ne služi svojemu namenu.
- Vedno ga nosimo v nahrbtniku in naj bo na doseg roke. Lahko je stlačen v samega sebe, kar pomeni, da ga lahko z elastičnim trakom pritrdimo okoli pasu. Zapira naj se z zadrgo, stransko prekrivalo za zadrgo pa z ježki ali sponkami (kovinske sponke zdržijo dalj časa). Vedno bodimo pozorni, da smo dovolj zaprti z vseh strani, kajti hladen veter takoj izniči toplotno izolacijo.
- Glede materialov si zapomnite: posegajte raje po lahkih dihačih materialih, pa čeprav prevajajo znoj skozi mikropore. Tako sta pertex 6 in endurance pertex

edina iz družine tovrstnih tkanin, ki se odlično obnesejo na vetru. Nekoliko slabši je pertex nightshine. Teža anoraka ne presega 200 g. Dobre ocene glede vetra sta dobila tudi Berghausov aquafoil iz poliestrskih mikrovlaknen in aquafoil life iz najlona oziroma ripstopa. Vendar je boljši sodobnejši material activent, čeprav je težak 400 g.

Seveda so mnogo boljši, a za tretjino težji in precej dražji laminati iz družine goreteksov (npr. Gore-Tex D/Lite, Gore-Tex Ultra TZ, Gore-Tex Taslan, Gore-Tex Sultra, Gore-Tex Diamet) ter venturi in tristar memotex. Pri zadnjem je finost najlonskih mikrovlaknen dosegla neverjetnih 40 den in premore nekaj vgrajenega spomina (npr. uravnavanje toplote), kar že sodi v materiale naslednjega tisočletja.

Tehnični anorak – Ta vrst anorakov, ki jim nekateri rečejo tudi plezalni anorak (seveda je lahko tudi turno-smučarski), je krajša in sega do dimelj, od zadaj pa

Oprema mora kljubovati tudi najtežavnejšim razmeram.

nekje do višine križa. V glavnem je za visokogorje, kjer je veliko gibanja, dinamike.

Bil naj bi dovolj močan, robusten, obenem tudi dovolj prožen.

Imel naj bi ojačane komolce, ramenski del in manjši zgornji del hrbtišča.

Žepe naj ima samo zgoraj.

Visokogorski anorak

- Obvezno naj ima oglavnico. Med prišito in tako, ki jo lahko snamemo, odločajo dolgotrajne skrajne razmere. V polarnih krajih ali krajih s stalnimi hladnimi vetrovi ima prednost prišita in toplotno ojačana.
- Zaščitna obrazna prevleka je za nizke temperature in močan veter, hkrati pa naj bi obraz dodatno prekrival visok, spredaj zaprt ovratnik. Običajno pokriva del obraza do nosu ali do oči.
- Ovratnik v višini brade naj bi bil z notranje strani oblažinjen, zadruga pa odmaknjena in prekrita, da ne bi cukala brade ali poškodovala kože ustnic.
- Anorak naj ima ojačan ramenski predel, predel pod njim in v območju kolkov (bočna oprt pri nahrbtniku).
- Novejši modeli imajo še dve majhni reži z zadrkami pod lahtjo, ki služita za uravnavanje toplote. Za podlogo imajo dodatno plast, ki diha in prevaja vlago.

- Zapestnici naj bosta zunanji, mehki in lepo se prilagajajo, ki ju uravnavamo z zaponko in ježkom. To je sicer hitra, ne pa najboljša rešitev, ker v obilni mokroti ter med sneženjem v mrzlem vetru včasih odpoveata.
- Rokav naj bo dovolj dolg in naj sega do členkov na roki, s čimer preprečimo kapljanje in odtekanje vode pod rokav.
- Predel na območju komolca naj bo anatomsko oblikovan (ploskovna krivulja: »postelja« za komolec naj omogoča nemoteno gibljivost brez gubanja, vključno z možnostjo manjšega sukanja, vrtenja).
- Spodnji del naj sega do meč, ali, če se usedomo ali skrimo noge, da lahko z njim prekrijemo kolena.

KAKO KUPOVATI ANORAK

Bonton veleva: preizkušati smemo samo tisto, kar nam dovoli prodajalec. Vseeno ne kupujte mačka v žaklju. Najprej anorak oblečemo. Nato previdno sklenimo roke za hrbtom, nad glavo in se s prsti rok dotaknimo tal. Pri teh gibih nas ne sme nikjer nič tiščati ali ovirati.

Ko smo anorak oblekli, moramo imeti občutek ugodnosti; ne sme ohlapno viseti, ne sme nas utesnjevati. Glede ustrezne velikosti moramo vedno pomisliti še na spodnje perilo in malce debelejšo vmesno plast, praviloma na jopico ali pullover.

Nikakor ni zanemarljiv še dodatni preizkus s polnim nahrbtnikom. Na ta način ugotovimo morebitno pomanjkljivost med premiki rok (teleskopske palice) ali pomanjkljivost pri ponovnem upogibu telesa (zavezovanje vezalk).

Če si anorak kupuje alpinist, naj vzame s sabo debelejšje rokavice in čelado. Če ga kupuje planinec ali turni smučar, je par debelejših rokavic dovolj; z rokavicami na rokah naj si ga obleče in sleče.

V rokavicah sledi preizkus zapiranja zadrge ter delovanja zaponk in ježkov na zapestju. Polagoma naj kupec še z golimi prsti preveri vsako zadrgo po vsej dolžini. Pri odpiranju in zapiranju z drsečo pripravo naj spreminja kote ročice oziroma zavozlane zanke, za katero drži s prsti.

Dobro naj si ogleda, kako je s prišito podlogo okoli pazduh in višje na ramenih, okoli vratu, pod oglavnico in v spodnjem delu, tik pod robom anoraka. Pozoren naj bo na vse ohlapne, prosto viseče nitke ali večje polzanke.

Uravnalne oziroma zategovalne vrvice naj bodo elastične in skrite znotraj – na spodnjem robu anoraka in višje zgoraj v območju života, kjer je tako imenovani snežni pas za globok sneg in veter.

Uravnavanje obrazne odprtine na oglavnici naj poteka brez zatikanja, nabiranja gub ali prevelikega trenja z elastiko. Oglavnica naj ima vgrajen elastični trak, ki bi v primeru okvare uravnalne vrvice skupaj s podbradno zaponko tudi pri malo močnejšem vetru obdržal kapuco na glavi. Zaželeno je, ni pa nujno, da se oglavnica lahko hitro spravi v vratni tulec z zadrgo ali ježkom, da se v njej ne nabira voda ali sneg. Tudi plapolanje ovrtnice na vetru deluje moteče.

Žepi so obvezen del vsakega anoraka.

Kako je sploh z žepi? Z njimi so opremljena skoraj vsa oblačila in so najrazličnejših oblik in izdelav. V prid gorniškim anorakom govorijo notranji žepi tipa vrečka z zunanjim pokrovom ali brez njega (lahko je zadruga), ki imajo poševno zarezan žep z robom (tipanje v temi, debele rokavice, gaženje v globokem snegu).

Staro pravilo veleva:

- anorak naj ima vsaj tri žepe, dva spodaj (za rokavice in pomožno vrvico) in enega zgoraj (za zaščitna očala, dekstroenergen itn.);
- spodnji žepi naj imajo vodoraven poklopec, zgornji pa poševnega. Vsi žepi naj imajo pritrditvene sponke ali ježke;
- zgornji, naprsni žep naj bi bil pri desničarjih na levi, pri levičarjih pa na desni; izdelan naj bi bil iz tankega, a dovolj čvrstega zračnega materiala (gretje baterijskih vložkov; čokoladna tablica ne bo zmrznila, rezervne rokavice so na toplem itn.);

Anorak iz gore-texa, primeren za visokogorje, najtežavnejše ture in odprave

- pri žepih, ki se zapirajo z zadrgo, naj bo ta všita vsaj 1,5 cm pod robom žepa;
- žepi morajo biti iz vodoneprepustnih materialov in hkrati odporni do umazanije; če so dvoplastni, je zaželeno, da je ena plast iz antibakterijske obdelanega (mikro)flisa;
- pri odprti roki naj bo globina oziroma prostornina žepa takšna, da za centimeter ali dva prekrije rob rokava.

Podloga pri anoraku prekriva vso notranjo stran oblačila in ima pri občutljivih dihalnih plasteh pomembno zaščitno vlogo. Poleg tega v mehanskem smislu (trenje) lajša oblačenje in slačenje. Velika večina izdelovalcev še vedno uporablja varovalne ali zaščitne mreže.

IZKUŠNJE, NASVETI, VZDRŽEVANJE

Materiali, ki zadevajo zunanjo plast z notranje strani in podlogo, so lahko med sabo šivani, varjeni ali zlepljeni. Še vedno so najboljši šivi in vmesni lepilni trak, skratka, stari način šivanja in vsakokratne novosti. Tehnologija »varjenja« je že več let v rabi. Za zdaj jo obvladajo le nekateri vrhunski izdelovalci. Vendar ima tudi nekaj slabih strani. Trdnost zvarov je slabša, če niso zvarjeni istovrstni materiali. Lepljenje pa ima nekaj drugih napak: neenakomeren nanos lepila, številne mikrovzrzi v obliki mehurčkov ter občutljivost za visoke in nizke temperature.

Veliko napak naredi uporabnik, ki se ne zna ustrezno obleči. Kaj sodi skupaj? Ni jih malo, ki zanemarjajo pravilno oziroma predpisano vzdrževanje: perejo z nedovoljenimi sredstvi, sušijo na razbeljenem soncu, tlačijo železje in tkanine v isti nahrbtnik. Omejeno življenjsko dobo anoraka še bolj skrajšamo, če nosimo težak nahrbtnik, pri čemer ustrezno hrbišče lahko te pojave le deloma omili.

Anoraka ne smemo tlačiti v nahrbtnik, zlasti ne mokrega. Pri morebitnem pranju, pri katerem moramo upo-

štovati navodila, ga lahko zlikamo (največ pri 40 stopinjah C). To velja za material, ki je izvirnega porekla (Gore-Tex, Simpatex, H₂NO₂ Storm, Entrant itd.).

Če upoštevamo združljivost kakor tudi dognanja s tega področja, bo še najbolje, če smo zvesti izdelkom iz istih tekstilnih družin. Tako ne bomo napravili nobene večje napake: Gore-Tex in drugi Mills Maldenovi izdelki grede skupaj, Salewin Powertex in Polarite (Fine, Classic itn.) prav tako. Milletov »dihalni« sestav Carline ubira svojo francosko pot, skandinavski Das Craft Prinzip pa spet svojo itn.

Vsakoletni katalogi izdelovalcev, ki upoštevajo vse tri vrste izdelkov (anorak+jopica+spodnje perilo), podatke navedejo posebej in so zagotovo rezultati temeljitih preizkusov.

Pretežna večina anorakov ima fluoridni hidrofolni (vodoodbijajoči) premaz. Po enem letu ali petih, šestih pranjih ga je nujno obnoviti. V tujini ga obnovijo v specialnih servisih, ponekod pa je mogoče kupiti ustrezen razpršilec. Informacije glede sredstev, zlasti priročnih in učinkovitih razpršilcev za čiščenje in impregnacijo, dobimo na spletni strani www.nikwax-usa.com.

NOVA KNJIGA ZA PLANINSKO KNJIŽNICO

KNJIGA O SNEŽNIKU ✓

Ne da bi Planinsko društvo Snežnik iz Ilirske Bistrice proslavljalo katerega od visokih in okroglih jubilejev, je sredi letošnjega aprila izdalo malone 250 strani debelo »Knjigo o Snežniku«, v kateri je zapisano in opisano verjetno prav vse, kar še ni bilo v prvem zborniku z naslovom »Snežnik«, ki ga je društvo izdalo leta 1977 ob svoji 70-letnici delovanja, in kar je do tega trenutka znanega o tej lepi, zanimivi in zdaj že kar znameniti gori.

Izdati takšno delo, o obsežnosti katerega med drugim govori podatek, da je natisnjeno v monografskem formatu A4, je vsekakor zaloga, ki bi lahko bil celó življenjsko delo, če bi se ga lotil en sam človek. In prav to se je zgodilo, čeprav bi skromni urednik in poleg tega še pisec kakšne tretjine prispevkov v tem zborniku **Vojko Čeligoj** nemara protestiral, češ, knjigo je uredil uredniški odbor. To je seveda tudi res: ob uredniku so bili člani uredniškega odbora še **Ivan Žibert**, **Mirjam Čeligoj**, **Dora Kalčič** in **Hinko Poročnik**, za slovenščino sta poskrbeli lektorici **Zalka Šajn** in **Gabriela Boškin-Blokar**, za oblikovanje pa **Romeo Volk**. Toda največ bremena si je, kot se vidi, vendarle naložil urednik, ki je v uredniškem uvodu pojasnil, za kakšno knjigo gre in zakaj je izšla zdaj.

Potem ko so v PD Snežnik izdajo drugega zbornika iz različnih vzrokov nekajkrat odložili, so se trdno odločili, da ga izdajo leta 1997 ob društveni 90-letnici; pa je tudi tisto leto pred obletnico čas prehitro mineval, tako da je knjiga izšla šele letošnjega aprila.

Toda kakšna knjiga! »Snežnik smo poskušali predstaviti iz mnogih zornih kotov; ne le kot prvovrstni naravni

KNJIGA
O
SNEŽNIKU

Takle Snežnik se predstavlja na naslovni strani Knjige o Snežniku
Foto: Hinko Poročnik